

Akraneskaupstaður

Skjal nr.	Mótt. af	Mótt. dags.
0.10.6.3	GJÓ	26. AUG. 2020
Ábm.	Úrv. aðili	Málsnr. One
SFP	St. A	2008166

Akraneskaupstaður
Stillholti 16-18
300 Akranes

SAMGÖNGU- OG SVEITARSTJÓRNARRÁÐUNEYTIÐ

Sölvhólsgrötu 7 101 Reykjavík
sími: 545 8200 postur@srn.is srn.is

Reykjavík 24. ágúst 2020
Tilv.: SRN17120082/4.10.7

Með bréfi til allra sveitarfélaga, dags. 25. janúar 2018, óskaði samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytið eftir upplýsingum um alla samninga sveitarfélaga sem fela í sér samstarf við önnur sveitarfélög og starfað er eftir, ásamt afritum af þeim. Einnig var óskað eftir álitum sveitarstjórna á því hvort endurskoða þurfi ákvæði sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011, um samstarf sveitarfélaga og þá að hvaða leyti. Markmið verkefnisins var að afla heildstæðra upplýsinga um þá samninga sem starfað er eftir í samstarfi sveitarfélaga um land allt og leggja mat á hversu vel þeir samræmast kröfum sem gerðar eru til slíkra samninga í lögum, einkum ákvæðum er varða framsal á valdi til töku stjórnvaldsákvæðana.

Yfirferð ráðuneytisins leiddi í ljós að ýmsir annmarkar eru á meirihluta samninganna. Af þeim sökum tók ráðuneytið málið til formlegrar umfjöllunar á grundvelli 112. gr. sveitarstjórnarlaga og hefur jafnframt gefið út leiðbeiningar á grundvelli 2. tl. 2. mgr. 112. gr. laganna þar sem fjallað er um þær lagakröfur sem gerðar eru um form, skilyrði og takmörk á samvinnu sveitarfélaga, sjá leiðbeiningar ráðuneytisins í máli nr. SRN1712008, dags. 20. ágúst 2020 sem birtar hafa verið á urskurdir.is.

Með vísan til framangreinds gerir ráðuneytið athugasemdir við eftirfarandi samninga Akraneskaupstaðar sem varða samvinnu sveitarfélagsins við önnur sveitarfélög:

Samþykktir fyrir Sorpurðun Vesturlands hf., dags. 29. janúar 2004. (Akraneskaupstaður, Borgarbyggð, Dalabyggð, Eyja- og Miklaholtshreppur, Grundarfjarðarbær, Helgafellssveit, Hvalfjarðarsveit, Skorradalshreppur, Snæfellsbær, Stykkishólmsbær)

- Þar sem samningurinn felur í sér framsal valds í skilningi 93. gr. svstjl. þarf hann að vera á réttu formi skv. ákvæðinu. Með vísan til leiðbeininga ráðuneytisins í máli nr. SRN1712008, skal slíkt samstarf fara fram í formi byggðasamlags eða með samningi, í samræmi við 96. gr. svstjl., þar sem eitt sveitarfélag tekur að sér verkefni fyrir hönd annars eða annarra sveitarfélaga.

Samstarfssamningur um brunavarnir og eldvarnaeftirlit, dags. 20. desember 2007. (Akraneskaupstaður, Hvalfjarðarsveit)

- Þar sem samningurinn felur í sér framsal valds í skilningi 93. gr. svstjl. þarf hann að vera á réttu formi skv. ákvæðinu. Með vísan til leiðbeininga ráðuneytisins í máli nr. SRN1712008, skal slíkt samstarf fara fram í formi byggðasamlags eða með samningi, í samræmi við 96. gr. svstjl., þar sem eitt sveitarfélag tekur að sér verkefni fyrir hönd annars eða annarra sveitarfélaga.

Samstarfssamningur um ýmis málefni á sviði félags- og íþróttamála, dags. 20. desember 2007. (Akraneskaupstaður, Hvalfjarðarsveit)

- Tilgreining verkefna þarf að vera nákvæm. (3. tl. 4. mgr. 96. gr. svstjl.)
- Ekki er fjallað um þörf á staðfestingu á ákvörðunum um framkvæmd verkefnis. (6. tl. 4. mgr. 96. gr. svstjl.)
- Ekki er fjallað um heimild sveitarfélags til að gera samning við einkaaðila um framkvæmd verkefnis. (7. tl. 4. mgr. 96. gr. svstjl.)
- Ekki er fjallað nægilega skýrt um upplýsingagjöf til annarra samstarfsaðila í samningnum sjálfum. (8. tl. 4. mgr. 96. gr. svstjl.)
- Skoða þarf hvort 10. tl. 4. mgr. 96. gr. svstjl. eigi við í því samstarfi sem um ræðir.

Skipulagsskrá fyrir Dvalarheimilið Höfða, Akranesi, dags. 20. desember 2007. (Akraneskaupstaður, Hvalfjarðarsveit)

- Þar sem samningurinn felur í sér framsal valds í skilningi 93. gr. svstjl. þarf hann að vera á réttu formi skv. ákvæðinu. Með vísan til leiðbeininga ráðuneytisins í máli nr. SRN1712008, skal slíkt samstarf fara fram í formi byggðasamlags eða með samningi, í samræmi við 96. gr. svstjl., þar sem eitt sveitarfélag tekur að sér verkefni fyrir hönd annars eða annarra sveitarfélaga.

Samningur um gagnkvæma aðstoð vegna útkalla, dags. 8. mars 2004. (Akraneskaupstaður, Reykjavíkurborg, Kópavogsbær, Hafnarfjarðarkaupstaður, Garðabær, Mosfellsbær, Seltjarnarnesbær)

- Ekki er fjallað um slit samvinnu.

Sameiginlegt þjónustusvæði Vesturlands um þjónustu við fatlaða, dags. 8. október 2010. (Akraneskaupstaður, Borgarbyggð, Dalabyggð, Eyja- og Miklaholtshreppur, Grundarfjarðarbær, Helgafellssveit, Hvalfjarðarsveit, Skorradalshreppur, Snæfellsbær, Stykkishólmsbær)

- Þar sem samningurinn felur í sér framsal valds í skilningi 93. gr. svstjl. þarf hann að vera á réttu formi skv. ákvæðinu. Með vísan til leiðbeininga ráðuneytisins í máli nr. SRN1712008, skal slíkt samstarf fara fram í formi byggðasamlags eða með samningi, í samræmi við 96. gr. svstjl., þar sem eitt sveitarfélag tekur að sér verkefni fyrir hönd annars eða annarra sveitarfélaga.

Samstarfssamningur sveitarfélaga á Vesturlandi um menningarmál, dags. 15. desember 2005. (Akraneskaupstaður, Hvalfjarðarsveit, Skorradalshreppur, Borgarbyggð, Eyja- og Miklaholtshreppur, Snæfellsbær, Grundarfjarðarbær, Helgafellssveit, Stykkishólmsbær, Dalabyggð)

- Þar sem samningurinn felur í sér framsal valds í skilningi 93. gr. svstjl. þarf hann að vera á réttu formi skv. ákvæðinu. Með vísan til leiðbeininga ráðuneytisins í máli nr. SRN1712008, skal slíkt samstarf fara fram í formi byggðasamlags eða með samningi, í samræmi við 96. gr. svstjl., þar sem eitt sveitarfélag tekur að sér verkefni fyrir hönd annars eða annarra sveitarfélaga.

Yfirferð ráðuneytisins leiddi einnig í ljós að fjölmargir samningar höfðu ekki hlotið staðfestingu viðeigandi ráðuneytis en skv. 93. gr. sveitarstjórnarlaga öðlast samningur sveitarfélaga um byggðasamlag eða samningur um að sveitarfélag taki að sér verkefni fyrir önnur sveitarfélög, ekki gildi fyrr en við staðfestingu ráðuneytis.

Ráðuneytið beinir því til sveitarfélagsins að það yfirfari framangreinda samninga og aðra samninga sem fela í sér samvinnu við önnur sveitarfélög, í því skyni að bæta úr þeim annmörkum sem hér hafa

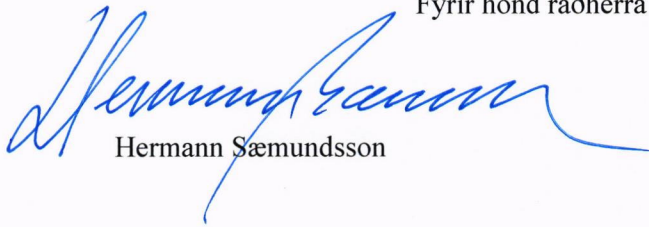
verið tilgreindir og öðrum annmörkum sem kunna að vera á samningunum.

Athygli er vakin á því að yfirferð ráðuneytisins á samningum sveitarfélaga felur ekki í sér tæmandi athugun á hverjum og einum samningi sem felur í sér samvinnu þeirra á milli. Útilokar ráðuneytið ekki að fleiri athugasemdir verði gerðar við einstaka samninga ef ástæða þykir.

Fer ráðuneytið fram á að verða upplýst um afrakstur framangreindrar vinnu eigi síðar en **15. nóvember n.k.** í netfangið srn@srn.is. Telji sveitarfélagið að ekki takist að ljúka umræddri vinnu fyrir þann tíma, skal beiðni um frekari frest einnig berast í sama netfang.

Mun það ráðast af svörum sveitarfélagsins hvort ráðuneytið telji ástæðu til að taka stjórnslu sveitarfélagsins til formlegrar umfjöllunar, sbr. 112. gr. sveitarstjórnarlaga. Rétt er að taka fram að slíku máli kann að ljúka með sérstökum fyrirmælum ráðuneytisins, á grundvelli 3. tl. 2. mgr. 112. gr. og 115. gr. sveitarstjórnarlaga, um að koma málum í lögmætt horf. Þá getur ráðuneytið, eftir atvikum, tekið ákvörðun um fella samning sveitarfélags um samvinnu við annað sveitarfélag úr gildi, sbr. 3. másl. 1. mgr. 115. gr. sveitarstjórnarlaga.

Fyrir hönd ráðherra

Hermann Sæmundsson

Stefanía Traustadóttir